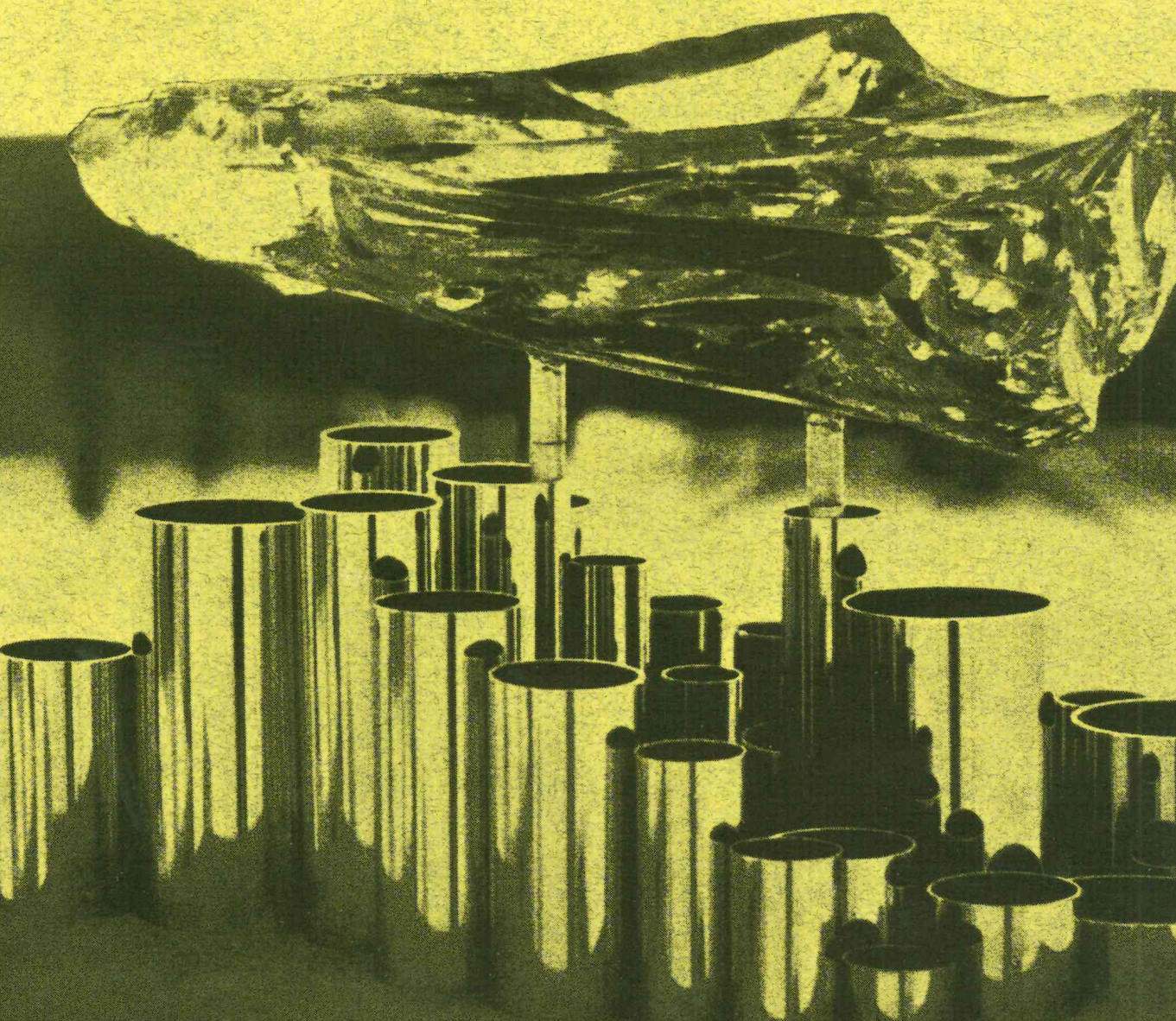

SKULPTUR / TECKNINGAR / PERCY ANDERSSON

SÖDERTÄLJE FOLKETS HUS 6/11 – 29/11 1970

KULTURNÄMNDEN

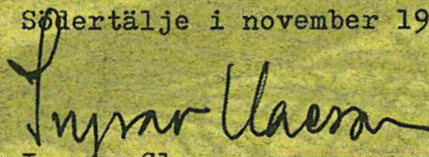
I raden av unga svenska skulptörer är Percy Andersson ett intressant namn, som det är en glädje att hälsa välkommen att ställa ut i Södertälje.

Hans engagement i förhållandet och problematiken människan - tekniken - ekonomin kläds ofta i en lågmäld och underfundig ironi. Hans verk stämmer oss till eftertanke och försök till tolkning och jag har fallit för frestelsen att delge mina tankar inför ett av de här utställda tredimensionella collage, Statussymbol.

En rymdraket av plast står mitt på en stor bordskiva och runt omkring bligar fyra dussin leksakshundar med allvarsamma miner. En osynlig maskin sätter då och då skivan i rörelse och får hundarnas huvuden att röra sig.

Hundarna - det är vi. Raketen - det är rymdforskningen eller dess mest påtagliga resultat, rymdfärderna och landstigningarna på månen. Rörelsen i konstverket är en "propagandaimpuls" som vi då och då drabbas av. När vårt intresse har svalnat kommer ett nytt, fantastiskt, visionseggande företag till utförande. Vi hänförs, dåras, faller i trance över människans förmåga, de av teknikens framåtskridande förändrade perspektiven in i framtiden. Men uppmärksamheten avtar - då utsätts vi till vår stora förtjusning av en ny propagandastöt. Vi tvingas åter nicka med, skärmas åter av från verkligheten - intresset kan ju inte räcka till för allt vad som händer omkring oss - krig, svält, orättvisor, elände - vi nickar ja, vi böjer oss ju för raketen - avgudabilden. Är inte det nog!

Södertälje i november 1970

Ingvar Claesson

NÅGRA KOMMENTARER TILL DE UTSTÄLLDA VERKEN

STATUSSYMBOL och MINNESMÄRKE ifrågasätter rymdforskningen. Resultaten inom detta område har inte uppnåtts av en tillfällighet utan genom en målinriktad insats av enorma forsknings- och kapitalresurser. De tillämpningsområden som rymdforskningen har kommer att förstärka supermakternas position i förhållande till andra länder.

PILOTEN. Tillägnad "Hjälten från Hiroshima", Claude R Eatherly.

Den övre delen av skulpturen representerar en mänsklig varelse och den undre ett tekniskt system. Där uppe är det en pilot eller rymdflygare som utför manövrer enligt ett bestämt program. Han är bara en liten kugge i ett stort system, så stort att han inte kan överblicka det men ändå måste blint utföra dess order. Major Claude R Eatherly var den pilot som 1945 utlöste fällandet av Hiroshimabomben, som dödade 200.000 människor.

"Utan hjälp av forskningens krafter skulle de politiska och militära krafterna förtvina och dö. Jag har talat för många pacifistiska grupper i de flesta av USA:s stater och betonat vikten av att det blir stopp i atomrustningen, atomproven och upplagringen av atomvapen. Jag har också framträtt i TV tillsammans med folk från religiösa sammanslutningar. I våra skolor och vid våra universitet är jag en icke önskvärd person."

Citat ur brev till författaren Günter Anders från Claude R Eatherly 1959.

"Om människorna har skakats över de sexsiffriga talen på atomoffren i Japan så får de nu vänja sig vid tio och hundra gånger högre siffror. En ny måttenhet används, Megadöd, beteckningen för en miljon av atombomber dödade människor. Man inte bara räknar med detta mått, man använder det som något självklart i avskräckningspolitikens kalkyler."

I framtiden, om vi har någon, kommer atomrustarna och deras massmordsmatematik att inför historiens domstol bedömas som vansinnigheter precis som Hitler med sitt system idag av de flesta betraktas som vansinnig. Men en sådan dom kommer alltid för sent för, den kan inte återuppväcka offren. Major Claude R Eatherly har vägrat att spela hjälte och allt mer plågats av sitt samvete. Han har förklarats sinnessjuk och varit inlagd på psykiatrisk klinik för sina skuldkomplex.

Citaten är hämtade från boken "Samvete förbjudet", som består av brevväxlingen mellan Hiroshima-piloten Claude R Eatherly och författaren Günter Anders åren 1959 - 1961. Bokens förord har skrivits av Robert Jungk (svensk översättning 1962 Aldus). Bertrand Russel skrev om Claude R Eatherly:

"Om författaren till dessa brev anses sinnessjuk skulle det inte fårvåna mig om jag fick tillbringa mina sista år på sinnessjukhus."

VAR RÄDD OM JORDEN. En delning eller uppdelning av jorden i två halvor.

SUPERSONIC. De nya överljudsplanen för passagerare och transport (Engelsk-franska Concorde, Tu 144 USSR och kommande SST USA) rusar fram genom luften svepande med sig en bullerfront i storleksordningen 50 km bred utefter hela sin flygväg.

KONFERENS (teckning). En grupp vetenskapsmän sitter samlade kring ett konferensbord. De resultat som framläggs gäller för en del av ett projekt. Eventuella moraliska ansvar som gäller den totala målsättningen flyttas över till något annat ansvarighetsområde eller någon annan instans.

DEN VITA HANDEN (teckning). Trots "bistånd" och privata investeringar till de fattiga länderna ökar klyftan mellan fattiga och rika länder.

FRÄMMANDE TRÄD (teckning). Förhållanden och skendens, hur katastrofala de än är, förmår väcka relativt litet intresse då de inträffar på avlägsna platser.

MOLN ÖVER LAND (teckning). Handlar om miljöförstöring, inte minst den som åstadkommes vid militära aktioner.

TAL FRÅN SKYDDAD POSITION (teckning). Handlar om ord och löften om fred och frihet som kan ges när talaren befinner sig i en säker maktställning.

Övriga verk kan främst ses som form- och rumsupplevelser.

På det sätt som den moderna tekniken och ekonomin användes, och genom sin styrka kan användas, känns de för mig som maktfaktorer vilka placerar människorna i en andrahandsposition. I en samhällsideologi där man inte sätter människorna och människan i främsta rummet finns risken att hon kommer att utplåna förutsättningarna för sin egen existens.

Södertälje i november 1970

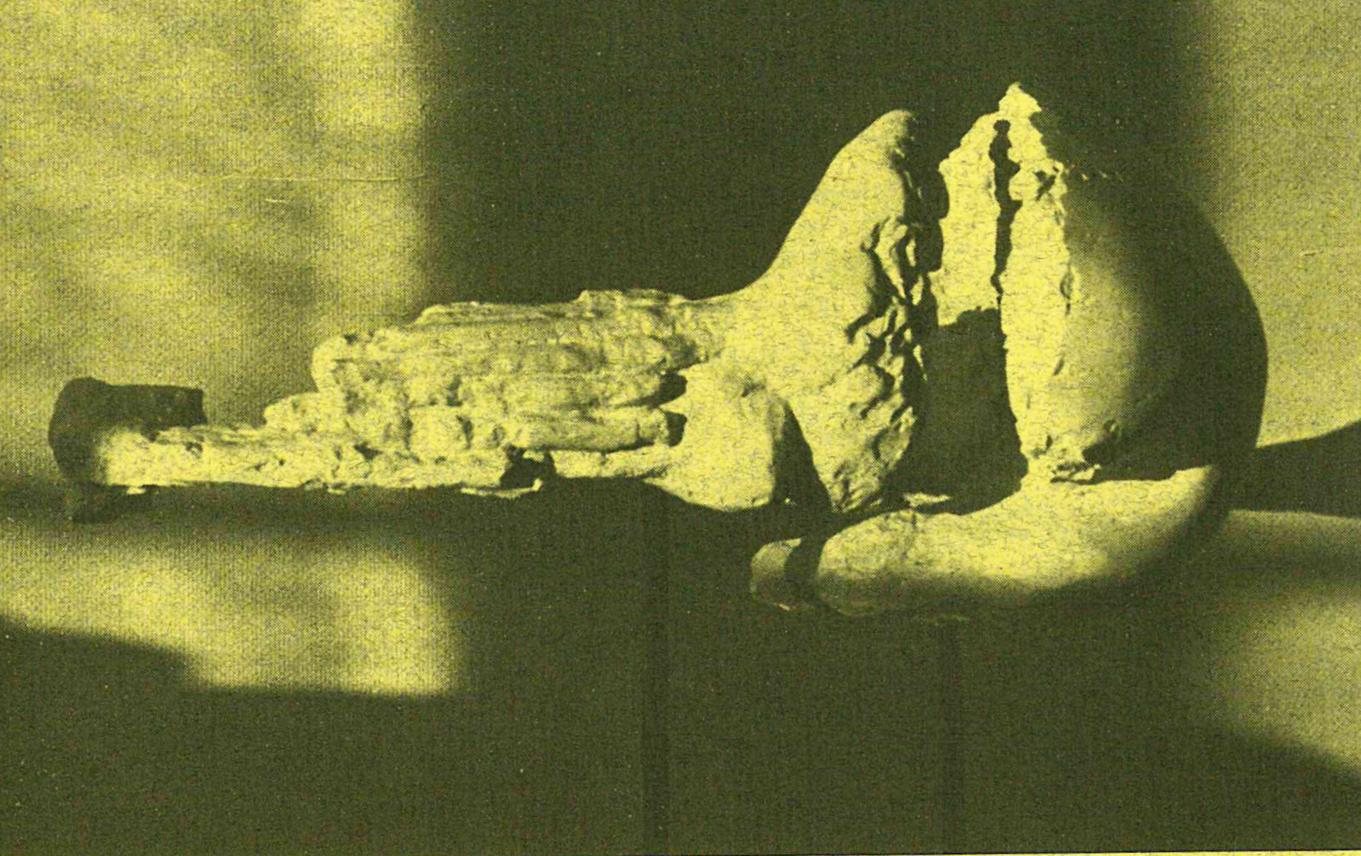
PERCY ANDERSSON

SKULPTUR

1. Statussymbol - tredimensionellt collage
2. Fallande kropp - metall och trä
3. Förslag till minnesmärke
 över tre astronauter USA
 en kosmonaut USSR, samt
 500 miljarder kronor - tredimensionellt collage
4. Var rädd om jorden - gips
5. Modell - gips
6. Flamma - mässing
7. Supersonic - glas, metall och ljud
8. Piloten. Tillägnad "Hjälten från Hiroshima", Claude Eatherly

TECKNINGAR

9. Ljuset	22. Naket
10. Äldre man	23. Konferens
11. Huvud i vila	24. Tal från skyddad position
12. Två	25. Främmande träd
13. Äldre kvinna	26. Upplöst form
14. Knän	27. Kraftpappret
15. Stående modell	28. Mobil
16. Rum I	29. Supersonic
17. Rum III	30. Ryggstavlan
18. Rum IV	31. Linjespel
19. Rum VIII	32. Moln över land
20. Rum IX	33. Dragning
21. Den vita handen	

PERCY ANDERSSON, född 1929 i Stockholm

Studier: Ingenjörsexamen vid HTL i Stockholm 1950

Konstruktör av flyginstrument fram till 1962

Avgångsbetyg från skulpturlinjen vid Konstfack i Stockholm 1966

Elev för prof. Collamarini vid Ecole Nationale des Beaux Arts
i Paris 1966-67 samt prof. Bror Marklund i Stockholm 1968-69

Separatutställningar: Paris 1967 och Helsingfors 1970

Samlingsutställningar: bl. a. Vårsalongen 1969

Moderna på Moderna Museet 1970

Offentliga arbeten: Järfälla skönhetsråd, skulptur 1966. Kalmar stad,
skulptur 1968. HMK Gustaf VI Adolfs samling,
teckning 1968. Stockholms Kulturrotel, teckning 1969.

Stipendium: Föreningen Nordens Kulturstipendium 1969.